

**V WOJEWÓDZKI KONKURS Z JĘZYKA
POLSKIEGO**

**DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH
WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO**

**Klucz odpowiedzi i zasady oceniania
rozwiązań zadań**

ETAP I – SZKOLNY

29 listopada 2021 r.

Liczba punktów możliwych do uzyskania: 65 (za zadania 1–19); 25 (za zadanie 20).

Zasady ogólne

1. Punkty przyznajemy zgodnie z kryteriami punktowania. Nie przyznajemy połówek punktów.
2. Brudnopisy zamieszczone na końcu pracy nie podlegają sprawdzeniu.
3. Uwaga! W **zadaniu nr 20** stosujemy kryterium drugie **LUB** kryterium trzecie – w zależności od wybranej przez ucznia/uczennicę formy wypowiedzi.

ZADANIA ZAMKNIĘTE

Numer zadania	Prawidłowa odpowiedź	Liczba punktów
4.	P, P, P, P	4 Przyznajemy po 1 pkt. za każdą poprawną odpowiedź.
8.	D.	1 Przyznajemy 1 pkt za poprawną odpowiedź.
14.	A.	1 Przyznajemy 1 pkt za wskazanie prawidłowej odpowiedzi.
15.	A., D.	1 Przyznajemy po 1 pkt za poprawną odpowiedź.
16.	P, F, P, P	4 Przyznajemy 1 pkt za każdą prawidłową odpowiedź.
Maksymalnie za zadania zamknięte:		11 punktów

ZADANIA OTWARTE

Numer zadania	Poprawne lub przykładowe odpowiedzi	Liczba punktów	Zasady punktacji
1.	A. narrator B. ballada C. dramat (uwzględniamy także dramat romantyczny)	0–3	Przyznajemy po 1 pkt. za każdą prawidłową odpowiedź. Uwaga: dopuszczalna jest forma: dramat.
2.	Odpowiedź: Widmo nie otrzymało pomocy od uczestników obrzędu. Uzasadnienie, np.: Kara za zbrodnie pana jest sprawiedliwa i żaden człowiek mu nie pomoże. „Bo kto nie był ni razu człowiekiem, Temu człowiek nic nie pomoże.”	0–3	Przyznajemy 1 pkt za podanie prawidłowej odpowiedzi oraz 2 pkt. za pełne uzasadnienie. Jeżeli uczestnik podał nieprawidłową odpowiedź, za zadanie otrzymuje 0 pkt.
3.	A. np.: gatunek synkretyczny, połączenie realizmu z fantastyką, bohater z ludu, elementy fantastyczne (np. niezwykle wydarzenia i bohaterowie), natura, folklor	0–3	Przyznajemy 1 pkt za każdą poprawnie wskazaną cechę
	B. np.: przeznaczenie do realizacji scenicznej; konstrukcja utworu oparta na dialogach (nadają bieg akcji) i monologach (sposób autocharakterystyki bohaterów); didaskalia czyli tekst poboczny (wskazówki stanowiące uzupełnienie fabuły); wyrazista akcja (fabuła); podział na sceny i akty	0–3	Przyznajemy 1 pkt za każdą poprawnie wskazaną cechę.
	C. W podaniach ludowych Świtezianka to nimfa wodna żyjąca w jeziorze Świtez	0–2	Przyznajemy 2 pkt. za pełne wyjaśnienie tytułu (1 pkt za częściową odpowiedź).
	D. Przyczynę powstania tłumaczy sam autor we wstępie do <i>Dziadów</i> . Poeta wyjaśnia nazwę („dziady” – ‘przodkowie’) i pochodzenie tytułowego obrzędu, zakorzenionego w pogańskiej tradycji częstowania duchów przodków strawą i napojem. Dziady odprawiano jeszcze w czasach współczesnych Mickiewiczowi w XIX w. Rytuał miał się odbywać w okresie chrześcijańskiego święta Zadzuszek, pod przewodnictwem Guślarza lub Koźlarza. Zgromadzony w kaplicy lud wierzył w skuteczność modlitw i poczęstunku, które miały przynosić ulgę душom zmarłych. Poeta wyjaśnia fascynację opowieściami o duchach.	0–2	Przyznajemy 2 pkt. za pełne wyjaśnienie tytułu (1 pkt za częściową odpowiedź).

	E. np.: Adam Mickiewicz, <i>Pani Twardowska</i> , <i>Powrót taty</i> .	0–2	Przyznajemy 1 pkt za podanie jednego tytułu i 1 pkt za podanie imienia i nazwiska autora tekstu.
	F. Karę wymierzyła natura (uznajemy również odpowiedź Świtezianka). Np.: Karę śmierci/ utopienie w jeziorze	0–2	Przyznajemy 1 pkt za podanie, kto wymierzył karę i 1 pkt za pełną odpowiedź, jaka to była kara.
5.	Przestroga: „Bo kto nie był ni razu człowiekiem, temu człowiek nic nie pomoże.” Wyjaśnienie: np. Uświadamia nam, jak ważna jest umiejętność życia we wspólnocie. Zły pan zgrzeszył bezduszością i okrucieństwem wobec bliźnich, łamiąc w ten sposób zasady współdziałania, i dlatego nie może liczyć na pomoc ze strony innych.	0–2	Przyznajemy 1 pkt za wyszukanie i zapisanie przestrogi, 1 pkt za pełne wyjaśnienie.
6.	Józio i Rózia – dzieci/duchy lekkie duch złego pana/Widmo/ duch ciężki duch Zosi, pasterki/ duch pośredni	0–2	Przyznajemy 2 pkt. za właściwe wymienienie trzech duchów, 1 pkt za wymienienie dwóch duchów.
7.	Wypowiedzenie: (<i>zza okna</i>) Uzasadnienie: didaskalia, inaczej tekst poboczny – wskazówki pisarza dla wystawiających dramat. Ich celem jest pomoc reżyserowi w konstruowaniu scenariusza czy scenopisu, a następnie w realizacji sztuki teatralnej, słuchowiska lub innego spektaklu.	0–2	Przyznajemy 1 pkt za poprawne przytoczenie wypowiedzenia i 1 pkt za uzasadnienie.
9.	Rymy żeńskie: np. talerze – zbierze, wywlekle – do piekła Rymy gramatyczne: np. wiekiem – człowiekiem, pali – podali	0–2	Przyznajemy 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź.
10.	Np. Uczniowie klasy VIII mają zaszczyt zaprosić Koleżanki i Kolegów na przedstawienie teatralne pt. <i>Dziady</i> . Spektakl zostanie wystawiony w szkolnej auli 15 maja 2021 r. o godzinie 18.00. Dzięki temu przedstawieniu wszyscy widzowie będą mogli poznać dawne obrzędy i przekonać się, jak budować dobre relacje z innymi. Po spektaklu będzie również możliwość rozmowy z młodymi aktorami.	0–5	Treść i forma: 4 pkt. treść zgodna z poleceniem, uwzględnione 2 argumenty; uwzględnionych 5 elementów dotyczących formy: kto zaprasza? kogo zaprasza? na co zaprasza? kiedy się odbywa? gdzie się odbywa? 3 pkt. treść zgodna z poleceniem, uwzględnione 2 argumenty; uwzględnione 4 elementy dotyczące formy: kto zaprasza? ORAZ/ALBO

		kogo zaprasza? ORAZ/ALBO na co zaprasza? ORAZ/ALBO kiedy się odbywa? ORAZ/ALBO gdzie się odbywa? 2 pkt. treść zgodna z poleceniem, uwzględnione 1 argument; uwzględnione 4 elementy dotyczące formy: kto zaprasza? ORAZ/ALBO kogo zaprasza? ORAZ/ALBO na co zaprasza? ORAZ/ALBO kiedy się odbywa? ORAZ/ALBO gdzie się odbywa? 1 pkt. treść zgodna z poleceniem, uwzględnione 4 elementy dotyczące formy: kto zaprasza? ORAZ/ALBO kogo zaprasza? ORAZ/ALBO na co zaprasza? ORAZ/ALBO kiedy się odbywa? ORAZ/ALBO gdzie się odbywa?; brak argumentów 0 pkt. treść niezgodna z poleceniem ALBO treść zgodna z poleceniem, ale uwzględnione tylko 3 lub mniej elementów dotyczących formy: kto zaprasza? ORAZ/ALBO kogo zaprasza? ORAZ/ALBO na co zaprasza? ORAZ/ALBO kiedy się odbywa? ORAZ/ALBO gdzie się odbywa? <u>Poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna:</u> 1 pkt – łącznie nie więcej niż dwa błędy (językowe, ortograficzne, interpunkcyjne). 0 pkt. – łącznie trzy lub więcej błędów (językowych, ortograficznych, interpunkcyjnych)
--	--	--

11.	A. nocny B. i C. przy	0–3	Przyznajemy 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź.
12.	1. Jutro klasówka. lub: Już jutro klasówka. 2. Zakaz palenia w miejscach publicznych.	0–2	Przyznajemy 1 pkt za każde poprawne przekształcenie zdania w równoważnik zdania.
13.	Zdanie: <i>Młody jest strzelcem w tutejszym borze.</i> młody – podmiot (1 pkt) jest strzelcem – orzeczenie imienne (2 pkt.) LUB orzeczenie (1 pkt) w borze – okolicznik (1pkt) tutejszym – przydawka (1pkt)	0–5	Przyznajemy 1 pkt za każdą prawidłową odpowiedź
17.	w – przyimek niezwykłe – przysłówek pięknym – przymiotnik ogrodzie – rzeczownik krzewy – rzeczownik bzu – rzeczownik uginały – czasownik się – zaimek zwrotny pod – przyimek kiściami – rzeczownik fioletowych – przymiotnik kwiatów – rzeczownik	0–4	Przyznajemy 1 pkt za 3 poprawne odpowiedzi. Przyznajemy 2 pkt. za 6 poprawnych odpowiedzi. Przyznajemy 3 pkt. za 9 poprawnych odpowiedzi. Przyznajemy 4 pkt. za 12 poprawnych odpowiedzi.
18.	A. Jan Kochanowski, <i>Na zdrowie</i> , fraszka B. Ignacy Krasicki, <i>Kałamarz i pióro</i> , bajka C. Juliusz Słowacki, <i>Balladyna</i> , tragedia D. Aleksander Fredo, <i>Zemsta</i> , komedia	0–4	Przyznajemy po 1 pkt za każdy poprawnie uzupełniony wers tabeli (imię i nazwisko autora dzieła, tytuł, gatunek).
19.	A. uosobienie/personifikacja B. porównanie C. epitet	0–3	Przyznajemy po 1 pkt za każdy poprawnie nazwany środek stylistyczny.
Maksymalnie za zadania otwarte (z wyłączeniem zadania 20.): 54 punkty			

Zasady punktowania wypracowania (zadanie 20)

Lp.	Obszar	Liczba punktów	Kryteria oceniania	Uwagi
1.	Realizacja tematu wypowiedzi Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy: ☐ wypowiedź jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu; ☐ w wypowiedzi ujęte zostały wszystkie kluczowe elementy tematu, np. czy uczeń w odpowiedni sposób odwołał się do lektur; ☐ wypowiedź jest w całości na temat.	2	• Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu (A) lub wybraną przez ucznia (B i C). • Wszystkie pozostałe elementy polecenia uwzględnione. • Wypowiedź w całości dotyczy problemu wskazanego w poleceniu.	Uwaga: Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 pkt. w kryterium Realizacja tematu wypowiedzi, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 pkt.
		1	• Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu. • Nieuwzględniony jeden element polecenia (inny niż forma) ORAZ/LUB • W pracy występują fragmenty nie dotyczące problemu wskazanego w poleceniu.	
		0	• Forma wypowiedzi niezgodna z formą wskazaną w poleceniu. ALBO • Nieuwzględnione co najmniej dwa elementy polecenia (inne niż forma).	
2.	Elementy retoryczne w wypowiedzi o charakterze argumentacyjnym (polecenie A lub polecenie B lub polecenie C). Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy: ☐ argumentacja w pracy jest wnikliwa; ☐ argumenty są poparte właściwymi przykładami ze wskazanego zakresu; ☐ argumenty są przedstawione w sposób uporządkowanym, racjonalny, dowodzą zajętogo stanowiska.	5	• Poglobiona argumentacja. • Argumenty odwołujące się, np. do faktów, logiki, emocji, zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej. • Argumenty/przykłady uporządkowane, np. zhierarchizowane.	
		4	Praca spełnia wszystkie wymagania na 3 pkt. i niektóre na 5 pkt.	
		3	• Powierzchnowa argumentacja; w wypowiedzi brak wnikliwości. • Niektóre argumenty zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej. • Argumenty/przykłady częściowo uporządkowane.	
		2	Praca spełnia wszystkie wymagania na 1 pkt niektóre na 3 pkt.	
		1	• Podjęta próba argumentowania. • Ograniczenie do wyliczenia powierzchownie omówionych przykładów, powiązanych problemem określonym w temacie.	
		0	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt	

3.	Elementy twórcze w wypowiedzi o twórczym charakterze (polecenie D) Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy: - narracja jest konsekwentnie prowadzona; - wydarzenia są logicznie ułożone; - fabuła jest urozmaicona; - wybrana lektura została wykorzystana pobieżnie, czy w sposób ciekawy i twórczy.	5	- Funkcjonalna narracja. - Logiczny układ zdarzeń. - Urozmaicona fabuła, w tym funkcjonalne wykorzystanie wskazanych w poleceniach elementów. - Twórcze wykorzystanie treści lektury
		4	Praca spełnia wszystkie wymagania na 3 pkt. i niektóre na 5 pkt.
		3	- Funkcjonalna narracja. - Logiczny układ zdarzeń. - Prosta fabuła, w tym funkcjonalne wykorzystanie wskazanych w zadaniu elementów
		2	Praca spełnia wszystkie wymagania na 1 pkt i niektóre na 3 pkt.
		1	- Narracja częściowo funkcjonalna. - Dopuszczalne usterki w logicznym układzie zdarzeń. - Prosta fabuła.
		0	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.

4.	Wartości merytoryczne – kompetencje literackie i kulturowe Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy: ☐ uczeń wykorzystał znajomość lektury wybranej do argumentacji w poleceniu w sposób funkcjonalny, tzn. np. czy przywołał w pracy takie wydarzenia albo omówił takie wątki, które istotnie wspierają jego tok rozumowania albo dobrze ilustrują to, o czym pisze; ☐ uczeń, pisząc np. o wydarzeniach z danej lektury, nie popełnił błędów, np. nie pomylił imion postaci, nie przypisał postaciom cech, których nie posiadają, bądź nie wymyślił wydarzeń, których w lekturze nie ma.	2	- Funkcjonalne wykorzystanie znajomości wybranych lektur. - Poprawność rzeczowa.
		1	- Funkcjonalne wykorzystanie znajomości wybranej lektury. ALBO - Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury wskazanej w poleceniu. - Dopuszczalny 1 błąd rzeczowy.
		0	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.
5.	Kompozycja tekstu Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium należy rozważyć m.in., czy: - kompozycja wypowiedzi jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu, np. czy rozprawka zawiera wstęp, rozwinięcie i zakończenie; - wypowiedź jest spójna – łatwo się ją czyta dzięki np. jasnym powiązaniom wewnątrz zdań oraz między zdaniami	2	- Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. - Graficznie wyodrębnione akapity. - Dopuszczalna 1 usterka w zakresie spójności ALBO logiki wypowiedzi, ALBO podziału wypowiedzi na funkcjonalne akapity

	i akapitami tekstu; - wypowiedź jest logiczna, tzn. czy jest zbiorem uporządkowanych myśli; - wypowiedź jest podzielona na odpowiednio wyodrębnione graficznie akapity, z których każdy stanowi logicznie zorganizowaną, zwartą całość.	1	- Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. - Graficznie wyodrębnione akapity. - Dopuszczalne łącznie 2–3 usterki w zakresie spójności ORAZ/ALBO logiki wypowiedzi.
		0	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.

6.	Styl Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy: ☐ styl wypowiedzi jest odpowiedni do jej treści i formy, tzn. np. czy uczeń nie napisał rozprawki, stosując słownictwo charakterystyczne dla stylu potocznego w odmianie mówionej; ☐ styl wypowiedzi jest jednolity, tzn. czy uczeń konsekwentnie posługuje się jednym, wybranym stylem, a jeżeli miesza różne style w wypowiedzi – to czy jest to uzasadnione (czy czemuś to służy).	2	- Odpowiedni do treści i formy wypowiedzi. - Jednolity.					
		1	Sporadyczne usterki w odpowiedniości ORAZ/LUB jednolitości stylu.					
		0	Praca nie spełnia wymagań określonych na 1 pkt.					
7.	Język Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in.: czy uczeń poprawnie użył w wypowiedzi różnych rodzajów zdań i bogatej leksyki, czy też ograniczył się do najprostszych	Poprawność środków → Zakres środków ↓	Nie więcej niż 2 błędy jęz.	3–4 błędy jęz.	5–6 błędów jęz.	7–9 błędów jęz.	10 lub więcej błędów jęz.	
		Szeroki zakres środków językowych., tzn. - zróżnicowana składnia - zróżnicowana leksyka, w tym np. bogata frazeologia, precyzyjne słownictwo, umożliwiające pełną	4	3	2	1	0	

	środków językowych; • czy środki językowe, których użył uczeń, pozwalają mu przedstawić temat w sposób precyzyjny, czy też pobieżny, sprawiający trudność w zrozumieniu tekstu.	i swobodną realizację tematu.					
		Zadowalający zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka stosowne/odpowiednie do realizacji tematu.	3	2	1	0	0
		Wąski zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka proste / ograniczone, utrudniające realizację tematu.	2	1	0	0	0
		W ocenie należy uwzględnić również liczbę wszystkich błędów językowych, które uczeń popełnił w wypowiedzi. Należy najpierw ocenić zakres użytych środków językowych, a następnie – ich poprawność. Ostateczną liczbę punktów ustalić na podstawie oceny obu tych aspektów wypowiedzi, zgodnie z powyższą tabelą.					

8.	Ortografia	3	Praca bezbłędna
		2	Jeden błąd ortograficzny.
		1	Dwa błędy ortograficzne.
		0	Więcej niż dwa błędy ortograficzne.
9.	Interpunkcja	3	Praca bezbłędna.
		2	Nie więcej niż dwa błędy interpunkcyjne.
		1	Nie więcej niż trzy błędy interpunkcyjne.
		0	Więcej niż trzy błędy interpunkcyjne.
10.	Oryginalność ujęcia tematu	2	Ujęcie tematu twórcze, oryginalne. Uczeń nieszablonowo ujmuje temat, pisze z dużym zaangażowaniem. Wzbudza żywe zainteresowanie wypowiedzią, zaskakuje nieschematycznymi przemyśleniami, wyraża interesujące refleksje.
		1	Częściowo spełnione wyżej wymienione wskaźniki.
		0	Ujęcie tematu odtwórcze. Wstęp i zakończenie szablonowe. Rozwinięcie mało interesujące, schematyczne, beznamienne.
Maksymalnie za zadanie nr 20:		25 pkt.	